

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 59 a och 59 b §§ landsbygdsnäringslagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att landsbygdsnäringslagen skall ändras så att också räntan på lån och statens försäljningsprisfordringar enligt lagen om gårdsbruksenheter, lagen om renskötselägenheter, naturnäringslagen och skoltlagen samt tidigare skoltlagstiftning sänks med 1 procentenhet i fråga om lån och försäljningsprisfordringar som godkänts för beviljande 1983—1990. Avsikten är att räntan på bostads- och tillägglån, lån för förbättrande av boendemiljön och lösörelån enligt lagen om gårdsbruksenheter inte skall sänkas.

I propositionen föreslås vidare att stadgan-

dena om statens ansvar i fråga om lån som före 1992 beviljats ur gårdsbrukets utvecklingsfond skall ändras så att de befrielser från betalning av amorteringar som beviljas vid frivillig skuld-sanering enligt landsbygdsnäringslagen i sin helhet utgör en förlust för staten. Om giltigheten för statens ansvar uteslutande blir beroende av vid vilken tidpunkt säkerheten har sjunkit i värde skall kreditinrättningens åtgärder efter värdeminskningen särskilt uppmärksammas.

Lagen avses träda i kraft den 1 november 1993.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Landsbygdsnäringslagen (1295/90) trädde i kraft den 1 januari 1991 och samtidigt upphävdes lagen om gårdsbruksenheter (188/77). Vid samma tidpunkt ändrades också naturnäringslagen (610/84) och skoltlagen (611/84) så att dessa lagars hänvisningar till lagen om gårdsbruksenheter ändrades till att gälla landsbygdsnäringslagen. Lagen om renskötselägenheter (590/69) upphävdes redan genom renhushållningslagen (161/90) som trädde i kraft den 1 mars 1990. Lagen om anskaffande av boplatser åt vissa skoltar (273/55) och jordregleringslagen berörande skoltar (593/69) har i sin tur upphävts genom skoltlagen.

Med stöd av lagen om gårdsbruksenheter har statliga lån av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond kunnat beviljas för investering-

ar i gårdsbruket samt för jordbrukarnas investeringar i bostadshus. Även räntestödslån har kunnat beviljas för samma ändamål. Med stöd av naturnäringslagen åter kan statliga lån alljämt beviljas för sådana investeringar som utövandet av dessa näringsidkares yrke förutsätter samt för investeringar i bostadshus. Genom statliga lån kan också förbättrandet av skoltarnas levnadsförhållanden främjas.

Lånetiderna för dessa lån är synnerligen långa. Särskilt för lån som beviljats för generationsväxlingar på gårdsbruksenheter är lånetiden i genomsnitt 17—18 år. Lånetiderna för lån som beviljats för byggnadsinvesteringar är också långa. En betydande del av kapitalet är ännu obetald också i fråga om lån som beviljats för nästan tio år sedan. Räntenivån även för dessa lån inverkar på näringsidkarnas ekonomiska situation.

När lagen om gårdsbruksenheter stiftades 1977 var räntan på dessa lån ytterst låg. De räntor som låntagarna skall betala har emellertid höjts så att räntan på lån som har beviljats från och med 1985 har varit åtminstone 3,0 procent. År 1991 höjdes räntan på redan beviljade lån så att minimiräntan steg till 4,0 procent.

Den allmänna nedgången i räntenivån har medfört att den sammanlagda räntan på de statliga krediterna och räntestödslånen i fråga när den är som högst inte längre skiljer sig nämnvärt från räntorna på banklån på normala villkor. Eftersom inflationstakten är avsevärt långsammare än tidigare är också den ränta som uppbärs på dessa lån reell, dvs. räntan överstiger inflationsnivån. Samtidigt har lantbruksföretagarnas möjligheter att sköta sina krediter avsevärt försvagats till följd av att inkomsterna har minskat och kostnaderna har stigit.

Också de statliga lånen har före 1992 beviljats på kreditinrättningarnas risk. Vid utgången av 1991 ändrades landsbygdsnäringslagen dock så att de statliga lånen från och med 1992 har beviljats på statens ansvar. De lån som beviljats före 1992 överfördes dessutom på statens ansvar upp till 80 procent. En förutsättning var att lånen inte hade kunnat sägas upp före 1993.

2. Nuläge

Storleken av den ränta som jordbrukarna betalar för dessa lån har varit lagstadgad, och den är i princip fast under hela lånetiden. Lagen har emellertid innehållit ett bemyndigande att genom lag höja den årliga räntan till högst den ränta som allmänt uppbärs på primära in-teckningslån som beviljats för liknande ändamål.

Enligt 67 § lagen om gårdsbruksenheter var landet indelat i fyra zoner för fastställande av räntan på statens försäljningsprisfordringar och lån. Inom var och en räntezon hade en viss ränta fastställts för varje låneslag och försäljningsprisfordran. I lagen, som trädde i kraft den 1 april 1977, varierade räntorna ursprungligen mellan 1,0 procent och 5,0 procent. Innan lagen om gårdsbruksenheter upphävdes den 1 januari 1991 varierade räntorna mellan 3,0 procent och 9,0 procent, med undantag för bostadslån.

Räntan på bostadslån enligt lagen om gårds-

bruksenheter var ursprungligen 3,0 procent och fast före den ändring om vilken stadgades 1985. Tilläggslånet för bostad var räntefritt de 9 första låneåren, och därefter uppbärs en ränta på 3,0 procent. Lagen innehöll dock ett bemyndigande att höja räntorna genom beslut av statsrådet. Så har skett senast 1990, då räntorna på lån som beviljats före den 19 juni 1985 i genomsnitt höjdes med 1,0 procentenheter till 5,5—10,25 procent beroende på när lånet hade beviljats. Den högsta räntan gäller de äldsta lånen.

För bostadslånen har återbetalningsförfarandet sedan 1985 i hög grad påmint om det system som tillämpas enligt lagen om bostadsproduktion (247/66) så att en större del av räntorna och amorteringarna betalas under den senare delen av återbetalningstiden. Lånetiden för dessa bostadslån är 18 år, och under denna tid stiger räntan efter ett räntefritt år från 1,0 procent till 9,5 procent.

På lån som beviljats enligt lagen om gårdsbruksenheter kan räntan höjas genom ett statsrådsbeslut endast när det är fråga om bostadslån som beviljats före den 14 juni 1985. I fråga om övriga lån krävs en lagändring. Eftersom lagen om gårdsbruksenheter och lagen om renkötsellägenheter har upphävts kan räntorna på lån enligt lagen om gårdsbruksenheter inte längre höjas utan en ändring av övergångsstadgandena i landsbygdsnäringslagen.

Räntorna på lån som redan beviljats enligt lagen om gårdsbruksenheter och lyfts har två gånger höjts genom ändring av landsbygdsnäringslagen. Vardera gången höjdes räntorna till följd av att grundräntan hade stigit. Den första höjningen gällde alla gårdsbruksenhetslån som hade beviljats före 1989. Höjningen var 1,0 — 2,5 procentenheter beroende på vilket år lånet hade beviljats. Den ränta som låntagaren betalade på dessa lån steg dock till minst 4,0 procent. Andra gången hade grundräntan höjts med en procentenhet, och höjningens verkningar på räntestödslånen halverades mellan jordbrukarna och staten så att räntan på räntestödslån som beviljats med stöd av lagen om gårdsbruksenheter steg med 0,5 procentenheter.

Lagen om renkötsellägenheter har i huvudsak varit en ramlag, och beviljandet av lån samt jorddispositionsverksamheten med stöd av den har skett enligt de stadganden som ingått i jorddispositionslagen ännu efter att jorddispositionslagen upphävdes genom lagen om gårdsbruksenheter. Räntorna på lån och

fordringar enligt lagen om renskötsellägenheter har höjts till åtminstone 4,0 procent. Räntan på lån enligt naturnäringslagen och skollagen är 4,0 procent. Räntan på försäljningsprisfordringar enligt naturnäringslagen och på försäljningsprisfordringar för skollägenheter och tillskottsområden är likaså 4,0 procent och räntan på försäljningsprisfordringar som gäller andra områden är 8,0 procent. Räntorna på redan beviljade lån enligt naturnäringslagen och skollagen har inte höjts. Beviljandet av lån med stöd av lagen om anskaffande av boplatser åt vissa skoltar sker enligt jorddispositions-lagen, och långivningen enligt jordregleringslagen berörande skoltar har skett enligt lagen om renskötsellägenheter; enligt denna förfar man alltså så som stadgas i jorddispositions-lagen.

Till landsbygdsnäringslagen fogades genom en lag som trädde i kraft den 15 september 1993 stadganden om så kallad frivillig skuldsanering, vars syfte är att underlätta situationen för svårt skuldsatta jordbrukare så att det för lägenheten uppgörs en ekonomiseringsplan och så att borgenärerna, även staten för egen del, samtidigt lindrar villkoren för skötsel av sina fordringar.

Vid den frivilliga skuldsaneringen kan det ötover att återbetalningstiden förlängs och räntan sänks beviljas befrielse från betalning av amorteringar och räntor högst för fem år. Befrielsen från amorteringar förutsätter att säkerheten inte täcker avgifterna för den.

När staten tog på sig ansvaret upp till 80 procent för de statliga lån som beviljats före 1992 stadgades det att en förutsättning var att lånet inte hade kunnat sägas upp före 1993 med stöd av en uppsägningsgrund som nämns i den lag som gäller lånet eller i de stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i avtalsvillkoren. Vid frivilligt skuldsaneringsförfarande enligt 29 a § landsbygdsnäringslagen undersöks det dock inte om statens ansvar helt eller delvis är i kraft, eftersom frågan utreds bara i det fall att kreditinrättningen kräver gottgörelse av jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral för sina förluster.

I 59 § 1 mom. förordningen om gårdsbruksenheter räknas 13 olika uppsägningsgrunder upp. En av dem är att säkerhetens värde på grund av dålig skötsel eller annan orsak har sjunkit till den grad att indrivningen av det kapital som inte har återbetalats av lånet äventyras.

Om lånesäkerhetens värde har sjunkit 1992 eller därförinnan, är statens ansvar inte i kraft och befrielsen från betalning av amorteringar utgör en förlust för kreditinrättningen, även om staten avtalar om en sådan med jordbrukaren. Om säkerhetens värde däremot har sjunkit först 1993 eller därefter, utgör betalningsbefrielsen upp till 80 procent en slutlig förlust för staten.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

En betydande del av jordbrukets ekonomiska svårigheter orsakas av problem med låneskötseln. Den allmänna nedgången i räntenivån har inte återspeglats i ränteutgifterna för statliga lån. Kapitalen på dessa lån är avsevärt stora, framför allt på gårdsbruksenheter där generationsväxling nyligen har genomförts. Det är därför motiverat att en del av den ekonomiska fördel som sänkningen av grundräntan har medfört återförs till jordbrukarna. Det är dock inte ändamålsenligt att räntenivån för de krediter med låg ränta som är i fråga återgår till den låga nivå som gällde innan räntorna höjdes 1991.

Räntan på lån enligt renhushållningslagen, naturnäringslagen och skollagen har ursprungligen varit högre än för gamla gårdsbruksenhetslån. De näringsidkare som avses i dessa lagar, i synnerhet sådana som idkar naturnäringsringar, har på senare tid dessutom haft särskilt betydande problem att sköta sina lån.

I propositionen föreslås därför att landsbygdsnäringslagen skall ändras så att räntan på lån och försäljningsprisfordringar enligt 69 § lagen om gårdsbruksenheter samt räntan på lån och statens försäljningsprisfordringar enligt lagen om renskötsellägenheter, naturnäringslagen och skollagen samt jordregleringslagen berörande skoltar och lagen om anskaffande av boplatser åt vissa skoltar skall sänkas med en procentenhet. Sänkningen föreslås gälla lån som godkänts för beviljande och försäljningsprisfordringar som uppkommit efter 1983 men före 1991. Enligt förslaget skall den ränta som låntagarna betalar dock inte sänkas under 3,5 procent. Det föreslås att räntan på bostadslån och tilläggs-lån för bostad samt lösörelån enligt lagen om gårdsbruksenheter inte skall sänkas. Inte heller skall enligt förslaget lån för förbättrande av boendemiljön enligt lagen om gårds-

bruksenheter om vilka inte stadgas i nämnda 69 § omfattas av räntesänkningen.

Kreditinrättningarnas villighet att samtycka till frivillig skuldsanering i fråga om sina egna krediter är i väsentlig utsträckning beroende av vilken statens andel av gäldenärens kreditförluster är. Därför är det ändamålsenligt att de befrielser från betalning av amorteringar på statliga lån om vilka avtalas vid frivillig skuldsanering i sin helhet blir en förlust för staten oberoende av om statens ansvar för krediten i fråga har varit i kraft.

Vem som måste bära det slutliga ansvaret för den kreditförlust som är lika stor som skillnaden mellan säkerhetens värde och betalningsskyldigheten beror däremot enligt förslaget också beträffande säkerhetens värde på om lånet hade kunnat sägas upp före 1993. Frågan om att realisera statens ansvar återstår då att utreda först i den situationen att kreditinrättningen inte lyckas indriva den utestående krediten hos gäldenären.

Stadgandena om statens ansvar bör vara sådana att det i praktiken är möjligt att reda ut om statens ansvar är i kraft eller ej. Därför är det i detta skede inte ändamålsenligt att låta frågan vara beroende enbart av vid vilken tidpunkt säkerheten har sjunkit i värde, i synnerhet då utredningen blir desto arbetsamare ju längre tid det har gått sedan 1992.

Frågan om hur kreditinrättningen har handlat efter att säkerheten minskat i värde bör härvid särskilt uppmärksammas. Statens ansvar är enligt förslaget inte i kraft t.ex. i fall där lånet under en mycket lång tid har saknat en betryggande säkerhet, utan att kreditinrättningen har vidtagit behövliga åtgärder.

4. Propositionens verkningar

4.1. Propositionens ekonomiska verkningar

Kapitalet på de i propositionen avsedda statliga lånen enligt lagen om gårdsbruksenheter uppgick den 31 december 1992 till sammanlagt ca 3 000 milj. mk, kapitalet på statliga lån enligt lagen om renskötsellägenheter till ca 4 milj. mk och kapitalet på statliga lån enligt naturnärlagen och skollagen till knappt 9

milj. mk. Kapitalet på statens i propositionen avsedda försäljningsprisfordringar uppgick vid utgången av 1992 till ca 500 milj. mk. Om räntorna på lån som godkänts för beviljande 1983 — 1990 sänks enligt förslaget kommer utvecklingsfondens inkomster att minska med ca 30 milj. mk år 1994. På motsvarande sätt minskar en sänkning av räntan på statens försäljningsprisfordringar inkomsterna med ca 5 milj. mk.

Räntestödslån har 1983 — 1990 godkänts för beviljande bara med stöd av lagen om gårdsbruksenheter. Om räntan på räntestödslån som beviljats enligt lagen om gårdsbruksenheter sänks med en procentenhet på det sätt som avses i propositionen kommer statens räntestödsutgifter att öka med 23 milj. mk år 1994.

Den frivilliga skuldsaneringen har uppskattats inverka på gårdsbrukets utvecklingsfonds inkomster så att inkomster till ett belopp av 100 milj. mk delvis uteblir och delvis inflyter först under de följande åren. Av de inkomster som uteblir väntas största delen bestå av räntesänkningar. Avsikten är att befrielser från betalning av amorteringar skall användas endast när gårdsbruksenhetens ekonomi inte kan saneras genom några som helst andra åtgärder. Det finns ingen exakt uppskattning av beloppet av befrielseerna från betalning av amorteringar, inte heller någon uppskattning av hur stor del av beloppet som skulle fördelas mellan kreditinrättningarna och staten enligt gällande stadganden.

4.2. Propositionens verkningar i fråga om organisation och personal

Propositionen har inga betydande verkningar i fråga om organisation och inga verkningar i fråga om personal.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. De centralpenninginrättningar som förmedlar lånen i fråga har hörts.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

59 a §. *Ränta på vissa fordringar enligt tidigare lagstiftning.* I den nuvarande paragrafen stadgas om höjning av räntan på tidigare beviljade lån och statens försäljningsprisfordringar. Paragrafen fogades till lagen genom lag av den 28 juni 1991 och den trädde i kraft den 1 juli 1991. Enligt den höjdes räntan på statliga lån och försäljningsprisfordringar som avses i 69 § lagen om gårdsbruksenheter, lån och försäljningsprisfordringar enligt jorddispositionslagstiftningen och lagen om renskötsellägenheter samt räntestödslån enligt lagen om gårdsbruksenheter så att det på fordringar som har uppkommit och lån som har beviljats 1963—1983 uppbars en årlig ränta som är 2,5 procentenheter, på fordringar som har uppkommit och krediter som har beviljats 1984—1986 en årlig ränta som är 1,5 procentenheter och på fordringar som har uppkommit och lån som har beviljats 1987—1988 en årlig ränta som är en procentenhet högre än den tidigare. Räntan höjdes dock till minst 4 procent. Höjningen gällde dock inte lösörelån.

Räntan på räntestödslån enligt lagen om gårdsbruksenheter höjdes dessutom med 0,5 procentenheter genom lag av den 8 maj 1992, som trädde i kraft den 11 maj 1992.

Det föreslås att paragrafen skall ändras så att i den konstateras för vilken tid en viss ränta uppbars och hur räntan förändras från och med den 1 november 1993.

59 b §. *Statens ansvar för lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning.* Staten har upp till 80 procent axlat ansvaret för de slutliga förluster av kapital och ränta som till följd av gäldenärens insolvens uppkommer i fråga om lån som har beviljats med stöd av lagen om

gårdsbruksenheter, jorddispositionslagen, lagen om jorddispositionslån eller annan tidigare kolonisationslagstiftning eller lagarna om stabilisering av vissa lantbrukskrediter, lagarna om konsolidering av gårdsbrukskrediter och lagen om främjande av näringsverksamhet i liten skala på landsbygden. Staten betalar gottgörelse till kreditinrättningen för den del av lånet som inte kan indrivras genom lånesäkerheten och som kreditinrättningen redan har erlagt till staten. Gottgörelse betalas dock inte för ett lån som före 1993 hade kunnat sägas upp med stöd av en uppsägningsgrund som nämns i den lag som gäller lånet eller i de stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i avtalsvillkoren. Det föreslås att till 4 mom. skall fogas ett stadgande om att den befrielse från betalning av amorteringar och den räntesänkning som överenskommits vid frivillig skuldsanering enligt 29 a § landsbygdsnäringslagen i sin helhet blir på statens ansvar. Till den del det är fråga om resterande kapital och ränta skulle statens ansvar vara beroende av vid vilken tidpunkt säkerhetens värde har sjunkit så att det inte längre tryggar amorteringsbetalningen. I samband med frivillig skuldsanering är det alltså inte nödvändigt att till denna del börja reda ut hur ansvaret för lättnaden skall fördelas mellan kreditinrättningen och staten.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 november 1993.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 59 a och 59 b § landsbygdsnäringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 59 a § och 59 b § 4 mom. landsbygdsnäringslagen av den 28 december 1990 (1295/90), sådana de lyder, 59 a § ändrad genom lagar av den 28 juni 1991 och den 8 maj 1992 (979/91 och 407/92) samt 59 b § 4 mom. i lag av den 10 september 1993 (805/93), som följer:

59 a §

Ränta på vissa fordringar enligt tidigare lagstiftning

Utan hinder av vad som stadgas i annan lagstiftning eller ovan i detta kapitel uppbärs på de försäljningsprisfordringar och de av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel beviljade lån samt räntestödslån som avses i 69 § lagen om gårdsbruksenheter samt på statens och kreditinrättingars fordringar enligt jorddispositionslagstiftningen och lagen om renskötselägenheter, om fordringarna har uppkommit efter 1962, en ränta som är högre än den tidigare, som följer:

1) för tiden mellan den 1 juli 1991 och den 31 oktober 1993 uppbärs på fordringar som har uppkommit och statliga lån som har beviljats 1963—1983 en årlig ränta som är 2,5 procentenheter, på fordringar som har uppkommit och statliga lån som har beviljats 1984—1986 en årlig ränta som är 1,5 procentenheter och på fordringar som har uppkommit och statliga lån som har beviljats 1987—1988 en årlig ränta som är en procentenhet högre än den tidigare; med tidigare ränta avses ränta som har uppburits på lån den 30 juni 1991; räntan för nämnda tid höjs dock åtminstone till 4,0 procent.

2) räntan på räntestödslån enligt lagen om gårdsbruksenheter är i fråga om de lån som beviljats under de i punkt 1 avsedda tidpunkterna förhöjd mellan den 1 juli 1991 och den 10 maj 1992 så som i punkten stadgas i fråga om statliga lån; på räntestödslånen i fråga uppbärs dock en ränta som är 0,5 procentenheter högre än den förhöjda räntan samt på räntestödslån

som har beviljats 1989—1991 en ränta för tiden mellan den 11 maj 1992 och den 31 oktober 1993 som är 0,5 procentenheter högre än den ränta som uppburits den 10 maj 1992.

Den ränta som den 31 oktober 1993 uppbärs på statliga lån och statens försäljningsprisfordringar enligt lagen om gårdsbruksenheter och lagen om renskötselägenheter, jordregleringslagen berörande skoltar och lagen om anskaffande av boplatser åt vissa skoltar liksom även på de statliga lån och statens försäljningsprisfordringar enligt naturnäringslagen och skoltlagen på vilka lagen om gårdsbruksenheter har tillämpats med stöd av 30 § naturnäringslagen (610/84), samt på räntestödslån enligt lagen om gårdsbruksenheter som beviljats efter 1982 sänks med 1,0 procentenheter från och med den 1 november 1993. Räntan sänks dock inte under 3,5 procent.

Vad som stadgas i 1 och 2 mom. gäller dock inte bostads- och tilläggs lån eller med stöd av lagen om gårdsbruksenheter beviljade lösöre-lån.

59 b §

Statens ansvar för lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning

Med undantag för de räntesänkningar och befrielser från betalning av amorteringar om vilka överenskommits enligt 29 a § som i sin helhet blir en förlust för staten betalas inte gottgörelse för förlusterna av sådana lån som före 1993 hade kunnat sägas upp med stöd av en uppsägningsgrund som nämns i den lag som gäller lånet eller i de stadganden eller bestäm-

melser som utfärdats med stöd av den eller i avtalsvillkoren. Om giltigheten för statens ansvar beror uteslutande av vid vilken tidpunkt säkerheten sjunkit i värde och om kreditinrättningen och staten inte är eniga om denna tidpunkt, skall kreditinrättningens åtgärder för

att trygga statens fordran efter att säkerheten sjunkit i värde särskilt uppmärksammas.

Denna lag träder i kraft den
1993.

Helsingfors den 11 oktober 1993

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Ole Norrback

Lag

om ändring av 59 a och 59 b § landsbygdsnäringslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras 59 a § och 59 b § 4 mom. landsbygdsnäringslagen av den 28 december 1990 (1295/90), sådana de lyder, 59 a § ändrad genom lagar av den 28 juni 1991 och den 8 maj 1992 (979/91 och 407/92) samt 59 b § 4 mom. i lag av den 10 september 1993 (805/93), som följer:

Gällande lydelse

59 a §

Ränta på vissa fordringar enligt tidigare lagstiftning

Utän hinder av vad som stadgas i annan lagstiftning eller ovan i detta kapitel uppbärs för de försäljningspriser och de av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel beviljade lån som avses i 69 § lagen om gårdsbruksenheter samt för statens och kreditinrättnings fordringar enligt jorddispositionslagstiftningen och lagen om renskötsellägenheter, om fordringarna har uppkommit efter 1962, en årlig ränta som är högre än den tidigare, så som stadgas i 2 mom. samt för räntestödslån som avses i 69 § lagen om gårdsbruksenheter så som stadgas i 3 mom.

Föreslagen lydelse

59 a §

Ränta på vissa fordringar enligt tidigare lagstiftning

Utän hinder av vad som stadgas i annan lagstiftning eller ovan i detta kapitel uppbärs på de försäljningsprisfordringar och de av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel beviljade lån samt räntestödslån som avses i 69 § lagen om gårdsbruksenheter samt på statens och kreditinrättnings fordringar enligt jorddispositionslagstiftningen och lagen om renskötsellägenheter, om fordringarna har uppkommit efter 1962, en ränta som är högre än den tidigare, som följer:

1) för tiden mellan den 1 juli 1991 och den 31 oktober 1993 uppbärs på fordringar som har uppkommit och statliga lån som har beviljats 1963—1983 en årlig ränta som är 2,5 procentenheter, på fordringar som har uppkommit och statliga lån som har beviljats 1984—1986 en årlig ränta som är 1,5 procentenheter och på fordringar som har uppkommit och statliga lån som har beviljats 1987—1988 en årlig ränta som är en procentenhet högre än den tidigare; med tidigare ränta avses ränta som har uppburits på lån den 30 juni 1991; räntan för nämnda tid höjs dock åtminstone till 4,0 procent.

2) räntan på räntestödslån enligt lagen om gårdsbruksenheter är i fråga om de lån som beviljats under de i punkt 1 avsedda tidpunkterna förhöjd mellan den 1 juli 1991 och den 10 maj 1992 så som i punkten stadgas i fråga om statliga lån; på räntestödslånen i fråga uppbärs dock en ränta som är 0,5 procentenheter högre än den förhöjda räntan samt på räntestödslån som har beviljats 1989 -1991 en ränta för tiden mellan den 11 maj 1992 och den 31 oktober 1993 som är 0,5 procentenheter högre än den ränta som uppburits den 10 maj 1992.

Gällande lydelse

På fordringar som har uppkommit och lån som har beviljats 1963—1983 uppbärs en årlig ränta som är 2,5 procentenheter, på fordringar som har uppkommit och lån som har beviljats 1984—1986 en årlig ränta som är 1,5 procentenheter och på fordringar som har uppkommit och lån som har beviljats 1987—1988 en årlig ränta som är en procentenhet högre än den tidigare. Den årliga ränta som uppbärs stiger dock till minst fyra procent. Vad som sägs gäller inte bostads- och tilläggsån eller lösöreån som beviljats med stöd av lagen om gårdsbruksenheter.

För sådana räntestödslån enligt lagen om gårdsbruksenheter som uppkommit 1977—1991 uppbärs en årlig ränta som är 0,5 procentenheter högre än den ränta som uppbärs då denna lag träder i kraft.

Föreslagen lydelse

Den ränta som den 31 oktober 1993 uppbärs på statliga lån och statens försäljningsprisfordringar enligt lagen om gårdsbruksenheter och lagen om renskötsellägenheter, jordregleringslagen berörande skoltar och lagen om anskaffande av boplatser åt vissa skoltar liksom även på de statliga lån och statens försäljningsprisfordringar enligt natur näringslagen och skollagen på vilka lagen om gårdsbruksenheter har tillämpats med stöd av 30 § natur näringslagen (610/84), samt på räntestödslån enligt lagen om gårdsbruksenheter som beviljats efter 1982 sänks med 1,0 procentenheter från och med den 1 november 1993. Räntan sänks dock inte under 3,5 procent.

Vad som stadgas i 1 och 2 mom. gäller dock inte bostads- och tilläggsån eller med stöd av lagen om gårdsbruksenheter beviljade lösörelån.

59 b §

Statens ansvar för lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning

Gottgörelse för förluster betalas inte för ett lån som före 1993 hade kunnat sägas upp med stöd av en uppsägningsgrund som nämns i den lag som gäller lånet eller i de stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i avtalsvillkoren.

Med undantag för de räntesänkningar och befrielser från betalning av amorteringar om vilka överenskommits enligt 29 a § som i sin helhet blir en förlust för staten betalas inte gottgörelse för förlusterna av sådana lån som före 1993 hade kunnat sägas upp med stöd av en uppsägningsgrund som nämns i den lag som gäller lånet eller i de stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i avtalsvillkoren. Om giltigheten för statens ansvar beror uteslutande av vid vilken tidpunkt säkerheten sjunkit i värde och om kreditinrättningen och staten inte är eniga om denna tidpunkt, skall kreditinrättningens åtgärder för att trygga statens fordran efter att säkerheten sjunkit i värde särskilt uppmärksammas.

Denna lag träder i kraft den
199 .

